

SKUPNO BRANJE

Projekt medgeneracijskega branja

Projekt medgeneracijskega branja smo osnovali pri Društvu Bralna značka Slovenije – ZPMS v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS v šolskem letu 2014/2015. Takrat in potem še nekaj let smo ga imenovali Medgeneracijsko povezovanje ob literarnih delih, ki so namenjena najstnikom in odraslim, tisti, ki so bili vključeni v projekt, so brali in se pogovarjali predvsem o knjigah iz zbirke Zlata bralka, zlati bralec in Rastem s knjigo.

Tilka Jamnik, vodja projekta Medgeneracijsko branje

V minulem šolskem letu (2022/2023) je projekt torej potekal že devetih in se je zelo razmahnil: število srečanj se je glede na leto prej podvojilo, prav tako število bralcev. Povečalo se je število

srečanj družinskega in medvrstniškega branja ter skupin v OŠ s prilagojenim programom. Porast teh skupin se je pojavil v času pandemije (dve šolski leti) in po njej; delno smo tak razvoj projekta spodbudili, ko smo za branje poleg mladinskih ponudili tudi več naslovov otroških knjig, ki nam jih darujejo tudi slovenske založbe.

V tem šolskem letu (2023/2024) je prijavljenih okoli 75 skupin bralcev, ki jih sestavljajo: mladi bralke, bralci (učenke in učenci 3. triletja OŠ ter SŠ) in odrasli (njihovi starši, učitelji pa tudi (starejše) bralke in bralci iz kraja (kakor smo projekt zasnovali na začetku); učenke in učenci z različnih razrednih stopenj; učenke in učenci na bralnih obiskih v vrtcu in/ali v domovih starejših; vse učenke, učenci istega razreda s svojimi starši in z razrednikom; (vse) učenke in učenci v treh osnovnih šolah s prilagojenim programom s svojimi vzgojiteljici in vzgojiteljicami.

Na nekaterih osnovnih šolah so osnovali več bralnih skupin, na nekaterih organizirali bralna srečanja z različnimi skupinami bralcev, na nekaterih so medgeneracijska bralna srečanja povezali z drugimi dejavnostmi na šoli, vključili so

Dva izmed ciljev projekta sta: spodbujati medgeneracijsko branje oziroma branje različno starih skupin bralcev ter promovirati kakovostno slovensko mladinsko literaturo.

tudi neslovenske otroke ... Praksa na terenu je zelo različna, prizadevni mentorji prislusneje potrebam, izkoristijo priložnosti, povežejo različna prizadevanja za branje. Pomembno pa je, da vse skupine poročajo o zadovoljstvu tako mladih kot odraslih bralcev, posebno mladi bralci bi si želeli več podobnih bralnih srečanj in pogovorov s svojimi starši in učitelji zunaj pouka.

Osrednji cilji projekta so: spodbujati medgeneracijsko branje oziroma branje različno starih skupin bralcev ter promovirati kakovostno slovensko mladinsko literaturo, predvsem iz zbirke Zlata bralka, zlati bralec in Rastem s knjigo, tudi otroških in mladinskih knjig, ki jih darujejo za projekt slovenske založbe. Ob tem spodbuja komunikacijo mladih in starejših o literaturi, branju, tako v živo kot prek digitalnih medijev.

Projekt se prilagaja in razvija glede na razmere, kar potrjuje njegovo živost in pogojuje njegovo uspešnost! Končna poročila o medgeneracijskem branju v minulem in prejšnjih šolskih letih so dostopna na spletni strani Bralne značke, prav tako številni utrinki s srečanj posameznih skupin: <https://www.bralnazacka.si/sl/medgeneracijsko-branje/>. ✕

Ljubezen do branja povezuje mlajše in starejše generacije. ▣ Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS

Odzivi udeležencev branja

Učenci 2. razreda so v marcu prvič brali v šoli skupaj s svojimi starimi starši. Prišlo jih je 19. Koordinatorica jim je prebrala slikanico Cvetke Sokolov Zojini zakladi. Skupaj so si ogledali ilustracije, razložili neznane besede in frazeme. Nato so učenci odlomke besedila prebrali svojim dedkom in babicam, najpogumnejši pa tudi na glas. Na kraju srečanja je koordinatorica dala otrokom in starim staršem navodila za naslednje srečanje in jim razdelila stopnjo bralne zmožnosti otrok. Doma so jih morali skupaj prebrati in se pogovoriti, kot so počeli na srečanju v šoli.

Maja Rogelja, OŠ Dornberk

Na letošnjem četrtem (zadnjem) srečanju 25. maja se je zbralo 24 mladih bralcev in 14 odraslih (11 učiteljev, 3 upokojencev). Prebrali in pogovarjali so se o knjigi Slavka Pregla Spričevalo. Tako mladim kot odraslim je bila knjiga všeč, izmenjali so mnenja o različnih temah (medvrstniško nasilje, pritisk vrstnikov, prestopki, odnos do šole, odnos do staršev idr.). Eden od gostov (upokojenec) je s seboj prinesel celo tolarje in dinarje in o njih poučil mlade bralce.

Maja Femc, OŠ Bršljin, Novo mesto

KRATKA ZGODOVINA BRALNE ZNAČKE

Za sedmimi gozdovi,

Otroci so branje resnih knjig razumeli kot nekakšno šolsko tlako. Če so knjige tako zatežene, jih sploh ne bom bral!

Odrasli so v svoji skrbniški vnemi prepovedovali bolj zabavno čtivo. Tristo preteklih deležnikov! Nobenih stripov!

Že vem, organizirala bova tekmovanje v branju knjig!

Kako naj ga poimenujemo?

za sedmimi griči,

in sedmimi gorami

Med obema skrajnostma je bilo treba najti most. Nujno!

Kajti kjer ni branja, se kaj kmalu razbohotijo najstrašnejše zverine.

Bralna pripionka? Literarni pokal? Knjižna zaponka? Beletristični grand prix? Književno priznanje? Čitalna medalja? Tour de bukla?

Že vem. Naj bo BRALNA ZNAČKA!

ležijo Prevalje.

Otroci ne berejo dovolj. Odrasli bodo v bučmane.

Tristo pravopisnih napok!

Leopold Suhodolčan, mladinski pisatelj

Stanko Kotnik, profesor slovenščine

To je popolnoma nesprejemljivo. Nekaj morava storiti.

A kaj bi nam dalo dovolj moči proti tako silnim sovražnikom?

In tako sta naša junaka dobila nove moči

PREŽIHNOVA BRALNA ZNAČKA

ter postala Superleo in Megastane.

Bralno značko sta v šolskem letu 1960/1961 zasnovala Leopold Suhodolčan in Stanko Kotnik na Prevaljah na Koroškem.

Bralna značka si prizadeva, da bi se dvignili bralna pismenost in bralna kultura posameznikov in družbe v celoti.

V tistih časih so otroci radi zbirali značke. Leopold in Stanko sta to izkoristila in sta zato bralcem podeljevala značke.